UNHCR
The UN Refugee Agency

GLASOVI TRAŽITELJA AZILA I IZBJEGLICA U BOSNI I HERCEGOVINI

Izvještaj

septembar/rujan – oktobar/listopad 2024

Zahvale

Podaci korišteni u ovom izvještaju prikupljeni su u okviru participativne procjene koju je UNHCR, Agencija Ujedinjenih nacija za izbjeglice, provela u Bosni i Hercegovini između septembra i oktobra 2024. godine s tražiocima azila i izbjeglicama, u partnerstvu s organizacijama Vaša prava BiH, Bosanskohercegovačkom inicijativom žena (BHWI), Catholic Relief Service (CRS), World Vision, Centrom za socijalni rad u Bihaću, Službom za poslove sa strancima (SPS), LAN-om, predstavnicima osnovnih škola u Ilidži, Novom Sarajevu i Međugorju, Ministarstvom sigurnosti (MSB), Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice (MLJPI), organizacijom Snaga žene, te lokalnim Crvenim krstom/križom Međugorje.

Provedba ove aktivnosti ne bi bila moguća bez tražilaca azila i izbjeglica koji su pristali učestvovati u konsultacijama širom zemlje. UNHCR izražava zahvalnost svim učesnicima uključenim u ovaj proces, kao i donatorima koji su pružili ključnu podršku Predstavništvu UNHCR-a u BiH, te svima koji su pmogli UNHCR-ove programe putem djelimično namijenjene i nenamijenjene finansijske pomoći.

KONTAKTIRAJTE NAS

UNHCR Bosna i Hercegovina
Odjel za komunikacije

Email: bsnsapi@unhcr.org

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Ilaria Della Moretta/UNHCR, grupne konsultacije s tražiocima azila u Privremenom prihvatnom centru Ušivak, oktobar/listopad 2024.

Sadržaj:

Zahvale 2

Skraćenice 4

Sažetak ključnih nalaza 5

Uvod 6

Metodologija 7

- Prikupljanje podataka 7
- Profili učesnika 8
- Ograničenja 1

Postupak azila i pristup pravima 2

- Izazovi 2
- Preporuke 4

Lokalna integracija i uključivanje 6

- Izazovi 6
- Preporuke 8

Skraćenice

AISA	Potvrda o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil
BHWI	Bosanskohercegovačka inicijativa žena
CRS	Catholic Relief Services
LGBTIQ+	Lezbijke, gej, biseksualne, transrodne, interseksualne ili kvir
MFT	Multifunkcionalni timovi
MLJPI	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
MSB	Ministarstvo sigurnosti
NVO	Nevladine organizacije
PPC	Privremeni prihvatni centri
RZN	Rodno zasnovano nasilje
SPS	Služba za poslove sa strancima
UASC	Djeca bez pratnje i razdvojena djeca

Sažetak ključnih nalaza

Tražioci azila i izbjeglice ukazali su na izazove u ostvarivanju svojih prava, kao i tokom postupka azila, obilježenog dugotrajnim periodima čekanja, u kojem je pristup zdravstvenoj zaštiti ograničen, socijalna zaštita izostaje, a pristup tržištu rada nije dozvoljen prvih devet mjeseci. Ove izazove dodatno produbljuju složeni administrativni postupci koji uzrokuju kašnjenja i prepreke u ostvarivanju prava. Tražioci azila smješteni u privremenim prihvatnim centrima (PPC) izrazili su zabrinutost za sigurnost, uključujući krađe i nedostatak privatnosti. Neki učesnici ukazali su i na nedostatnu reakciju lokalnih vlasti na rodno zasnovano nasilje.

Također su istaknute prepreke koje otežavaju lokalnu integraciju, uključujući zakonska ograničenja zapošljavanja za tražioce azila i osobe u izbjegličkoj situaciji, poteškoće pri otvaranju bankovnih računa te ograničene mogućnosti obrazovanja, što dodatno povećava njihovu ekonomsku ranjivost. Osobe sa statusom supsidijarne zaštite suočavaju se s dodatnim ograničenjima, poput nemogućnosti pribavljanja putnih isprava, spajanja porodice ili sticanja državljanstva. Neadekvatno stanovanje, ovisnost o vanjskoj pomoći i nedostatak prilika za samostalno izdržavanje doprinose socijalnoj isključenosti i nesigurnosti, što neke navodi na daljnje kretanje. Nedostatak podrške za brigu o djeci posebno negativno utječe na ekonomsko osnaživanje žena.

Uvod

“U svojoj matičnoj zemlji nisam dobrodošao, i život tamo nikada više ne bi bio isti. Svakako namjeravam ostati ovdje i živjeti dostojanstveno.”

Od kraja 2017. godine mješoviti tokovi migranata, tražilaca azila i izbjeglica koji prolaze kroz Bosnu i Hercegovinu značajno su se povećali. Među njima je mnogo ranjivih osoba i/ili osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita, jer su pobjegle od rata ili opasnosti od progona. U tom kontekstu UNHCR sarađuje s nadležnim organima i civilnim društvom kako bi se unaprijedilo rano prepoznavanje osoba koje trebaju međunarodnu zaštitu, osigurale usluge osobama kojima je potrebna zaštita, ojačao pristup i efikasnost postupka azila, te stvorile perspektive za lokalnu integraciju i uključivanje.

Stoga je ključno da UNHCR konsultuje tražioce azila i izbjeglice radi utvrđivanja prioritetnih potreba, oblikovanja ciljanih intervencija i usmjeravanja planiranja i zagovaračkih aktivnosti. Ovakav holistički pristup čini UNHCR-ov program u Bosni i Hercegovini djelotvornijim i relevantnijim, što u konačnici vodi ka boljim ishodima i održivim rješenjima za prisilno raseljene osobe.

Između septembra i oktobra 2024. godine, UNHCR i partneri konsultovali su 71 tražioca azila i izbjeglica kroz 18 konsultacija održanih u Kantonu Sarajevo, Unsko-sanskom, Tuzlanskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu, kao i u Republici Srpskoj. Ovaj izvještaj prikazuje glavne nalaze tih razgovora, kao i predložene preporuke upućene UNHCR-u, nadležnim organima i drugim relevantnim akterima.

Metodologija

Prisilno raseljene osobe moraju biti u središtu donošenja odluka u svim aspektima koji se odnose na njihovu zaštitu i dobrobit. UNHCR provodi konsultacije s pojedincima svih starosnih grupa i različitog porijekla kako bi utvrdio njihove specifične potrebe zaštite i rizike. Participativne procjene omogućavaju UNHCR-u da razvije programe i zagovaračke aktivnosti zasnovane na dokazima, utemeljene na iskustvima i iskazanim prioritetima prisilno raseljenih osoba.

Prikupljanje podataka

Multifunkcionalni timovi (MFT) formirani su od osoblja UNHCR-a i partnerskih organizacija. MFT-ovi su proveli 18 konsultacija sa 71 osobom na 15 lokacija, uključujući PPC Blažuj, Ušivak, Lipa i Borići, Prihvatni centar za azil Delijaš, te privatne smještaje i smještajne kapacitete nevladinih organizacija (NVO) u Kantonu Sarajevo, Unsko-sanskom, Tuzlanskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu, kao i u Republici Srpskoj.

Konsultacije su polustrukturirane, vođene grupom pitanja o relevantnim temama: smještaj, sigurnost, pristup uslugama, trajna rješenja, sredstva za život i sl. Primarni cilj konsultacija je prikupljanje kvalitativnih podataka o rizicima zaštite, potrebama i mehanizmima suočavanja ispitanika.

Analiza podataka predstavlja ključni korak u procesu participativne procjene. Prikupljene informacije MFT-ovi su tematski analizirali kako bi identificirali ključne rizike zaštite, nedostatke i predložena rješenja. Ovakva detaljna analiza doprinosi jasnoj slici situacije prisilno raseljenih osoba u zemlji i potrebnih naknadnih intervencija. Nalazi participativne procjene sažeti su i koriste se za oblikovanje programa i zagovaračke aktivnosti.

Profili učesnika

U skladu s UNHCR-ovom Politikom o dobi, spolu i različitosti (2018), učesnici su odabrani tako da zastupaju različite starosne grupe, spolove, zemlje porijekla i specifične potrebe, čime se osigurava uključivanje različitih perspektiva. Konsultovane osobe potječu iz 14 zemalja i obuhvataju osam (8) osoba koje su dobile „Potvrdu o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil“ (AISA), 33 tražioca azila, 16 osoba pod supsidijarnom zaštitom i 14 osoba u izbjegličkoj situaciji (državljani Ukrajine s privremenim boravkom iz humanitarnih razloga u Bosni i Hercegovini). Što se tiče specifičnih ranjivosti, osam (8) ispitanika su djeca bez pratnje i razdvojena djeca (UASC), a jedan (1) ispitanik je LGBTIQ+ tražilac azila.

Statusi

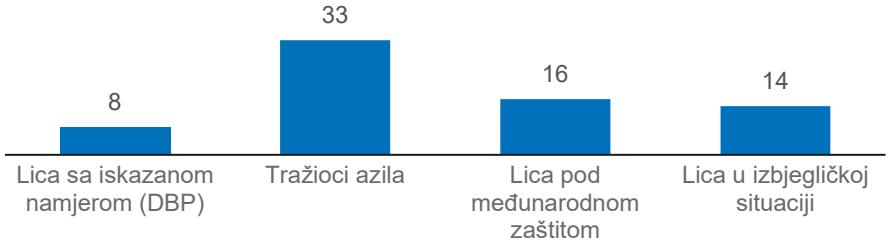

Zemlje porijekla

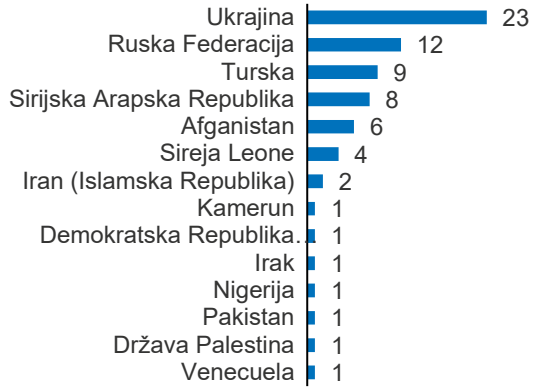

Dob i spol

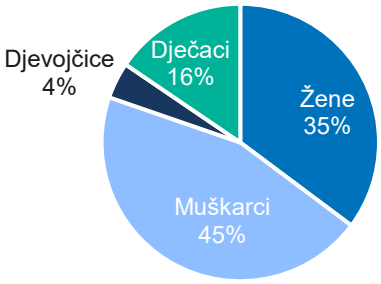

Ograničenja

Iako su participativne procjene ključni alati, one imaju i svoja ograničenja. Jedan od izazova jeste potencijalna pristrasnost pri odabiru učesnika, koja zavisi od pristupačnosti i dostupnosti ciljne populacije na određenim lokacijama i u određenom trenutku. Nadalje, na kvalitet prikupljenih podataka mogu uticati sposobnost voditelja razgovora i spremnost učesnika da govore otvoreno, što može biti otežano kulturalnim ili društvenim barijerama. Konačno, nalazi se zasnivaju na subjektivnim percepcijama učesnika, oblikovanim njihovim ličnim iskustvima, porijeklom, kulturom i društvenim kontekstom, te stoga ne moraju uvijek odražavati stvarnost s kojom se suočava cjelokupna populacija. Uprkos ovim izazovima, participativne procjene i dalje predstavljaju neophodan izvor informacija, no ključno ih je dopuniti drugim metodama prikupljanja podataka kako bi se dobilo sveobuhvatnije i uravnoteženije razumijevanje situacije određene populacione grupe.

Postupak azila i pristup pravima

“Moje ime je Hassan, imam 32 godine. Pobjegao sam iz Sirije i stigao u Bosnu i Hercegovinu prije tri godine. Putovanje je narušilo moje zdravlje, a bez riješenog statusa nisam mogao pristupiti zdravstvenoj zaštiti, što ostavlja trajne posljedice. Kada sam prvi put došao, smješten sam u prihvatni centar, gdje se nisam osjećao sigurno. Ukradena mi je imovina.

Podnio sam zahtjev za azil i bio sam preplavljen količinom potrebne dokumentacije. Svaki korak tražio je novi formular, novi dokaz. Jezička barijera sve je činila još težim, jer nisam razumio pravnu terminologiju niti sam mogao jasno objasniti svoju situaciju. Prije godinu dana konačno sam dobio međunarodnu zaštitu, ali postupak azila bio je dug i neizvjestan. Dok sam čekao odluku, osjećao sam se bespomoćno i ovisno o drugima jer nisam smio raditi, iako sam obrazovan.”[1]

Tražioci azila i izbjeglice uključeni u konsultacije ukazali su na više izazova tokom postupka azila i pri ostvarivanju svojih prava. Ove prepreke onemogućavaju brzo rješavanje statusa, održavaju stanje ovisnosti i, u konačnici, navode neke osobe na daljnje kretanje.

Izazovi

DUGOTRAJAN PROCES AZILA Vremenski rokovi u postupku azila su prekomjerni. Tokom čekanja pristup zdravstvenim uslugama je ograničen, socijalna zaštita se ne obezbjeđuje, a formalno zapošljavanje nije dozvoljeno prvih devet mjeseci. U svim grupama učesnika ovo je bio najčešće i najsnažnije naglašeni problem.

[1] *Ovaj tekst temelji se na stvarnim iskustvima i svjedočanstvima tražilaca azila i izbjeglica koji su učestvovali u konsultacijama u okviru participativne procjene, ali opisani lik je fiktivan. Svrha ovog svjedočenja jeste da na razumljiv način istakne ponavljajuće izazove s kojima se suočavaju prisilno raseljene osobe. Ostali navodi u ovom izvještaju predstavljaju izvatke iz konsultacija provedenih tokom participativne procjene, kao i tokom cijele godine.*

"Pobjegao/la sam iz svoje zemlje bježeći od opasnosti, ali kašnjenje u postupku azila ovdje je još gore. Ne mogu raditi da se mogu izdržavati, a zdravlje mi se pogoršava jer ne mogu dobiti adekvatnu njegu. Kako da izgradim novi život kada je sve tako neizvjesno?"

SLOŽEN PRAVNI OKVIR I ADMINISTRATIVNE PROCEDURE Tražioci azila i izbjeglice suočavaju se s teškoćama u ostvarivanju prava zbog složenog pravnog okvira, podjele nadležnosti, birokratskih zahtjeva više institucija i nedostatka razumijevanja postupka azila i pratećih prava u različitim fazama procesa. Sami pružaoci usluga često nisu upoznati s pravima koja proizlaze iz određenog statusa.

"Svaki put kad pokušam nešto završiti, osjećam se izgubljeno u lavirintu papirologije. Idem iz jedne kancelarije u drugu, a svaki put mi kažu nešto drugo. Ne znam gdje da idem ni šta da radim dalje."

OTEŽAN PRISTUP ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI Tražioci azila i nositelji AISA-e koji čekaju registraciju zahtjeva imaju ograničen ili nikakav pristup zdravstvenoj zaštiti, naročito oni izvan Sarajeva. Posebno su pogođene osobe kojima su potrebni specijalistički tretmani za teške bolesti.

SIGURNOSNA PITANJA Tražioci azila u PPC-ovima suočavaju se sa sigurnosnim pitanjima: nedovoljan broj zaštitara, učestale krađe, nemogućnost zaključavanja soba, velika fluktuacija korisnika i nedostatak opcije smještaja u sigurnim zonama.

NEADEKVATAN ODGOVOR NA RODNO ZASNOVANO NASILJE (RZN) Pri prijavi rodno zasnovanog nasilja i nasilja u porodici lokalnoj policiji, tražioci azila i izbjeglice nailaze na izostanak odgovora, ili odgodu istog, što žrtve ostavlja bez adekvatne zaštite i podrške, povećavajući njihovu ranjivost i traume, te dovodi do osjećaja nesigurnosti i nepovjerenja.

"Bojim se u vlastitom domu. Obratila sam se policiji kada me partner povrijedio, ali nisu došli – ili su stigli prekasno. Kako da se osjećam sigurno kad mi niko ne pomogne kad zatražim zaštitu? Ostajem sama s nasilnikom."

Preporuke

Ubrzan i efikasan postupak azila: Sektor za azil pri MSB-u treba (i) skratiti ukupno trajanje postupka u skladu s rokovima iz Zakona o azilu; (ii) zakazivati dovoljan broj intervjua za registraciju i utvrđivanje statusa izbjeglice; (iii) omogućiti tražiocima azila da registrovanjem započnu postupak na vlastitu inicijativu, bez čekanja formalnog poziva; (iv) prioritetno rješavati predmete ranjivih osoba i onih s iskrenom namjerom da traže zaštitu u Bosni i Hercegovini; te (v) poboljšati kvalitet odluka o azilu dodjeljivanjem statusa izbjeglice gdje je to primjereno, umjesto statusa supsidijarne zaštite. Sudska vlast treba preuzeti ulogu drugostepenog tijela u postupku azila i odlučivati o suštini zahtjeva.

"Cijela naša budućnost zavisi od trajanja postupka."

Redovno i kulturološki osjetljivo pružanje informacija: Pravni stručnjaci treba da budu redovno prisutni u privremenim, azilantskim i izbjegličkim centrima, te na drugim mjestima gdje borave prisilno raseljene osobe, uz dodatnu obuku iz kulturološki osjetljivog pristupa. Tražioci azila trebaju barem mjesečno dobivati ažurirane informacije o statusu svog zahtjeva, jasno i jednostavno formulisane. UNHCR, zajedno s partnerima i relevantnim vlastima (npr. imigracionim i azilantskim organima, graničnom policijom), treba dodatno distribuirati jednostavne i višejezične informativne materijale o procesu azila i pravnim statusima.

Administrativna pristupačnost: MSB i MLJPI trebaju razmotriti redovne obuke za pružaoce usluga o pravima i obavezama vezanim uz različite pravne statuse.

Pristup zdravstvenoj zaštiti: MSB treba proširiti pristup primarnoj zdravstvenoj zaštiti na tražioce azila izvan azilantskog centra, kako je propisano Zakonom o azilu. Alternativno, entitetska/kantonalna ministarstva zdravstva trebaju uključiti tražioce azila u svoje zakone o zdravstvenom osiguranju i osiguravajuće planove.

“Moj prioritet je da dobijem potrebnu medicinsku njegu."

Sigurne zone za tražioce azila: SPS treba uspostaviti sigurne zone s odgovarajućom sigurnosnom infrastrukturom i opremom za zaštitu ličnih stvari te angažovati dodatne zaštitare kako bi se obezbjedilo sigurnije okruženje u PPC-ovima.

Sveobuhvatan odgovor na RZN: U saradnji sa Timom UN-a u BiH, agencijama UNFPAi UN Women i drugim relevantnim akterima, UNHCR i partneri trebaju razmotriti organiziranje ciljnih sesija s policijom na kantonalnom nivou o reakciji na RZN, pravima osoba pod međunarodnom zaštitom i važnosti adekvatne inkluzije. Relevantne institucije (Agencija za ravnopravnost spolova BiH i Gender centri) trebaju se uključiti i olakšati ovakve sesije. Međunarodna zajednica i nadležni organi trebaju podržati organizacije civilnog društva koje rade sa preživjelima RZN-a. Državne vlasti trebaju uvesti statističke podatke o broju preživjelih RZN-a, uključujući prisilno raseljene osobe, kako bi se omogućilo praćenje i adekvatniji odgovor.

Lokalna integracija i uključivanje

“Ja sam Mahsa, 27-godišnja samohrana majka iz Irana. Nakon što sam podnijela zahtjev za azil u Bosni i Hercegovini, dobila sam status supsidijarne zaštite. Počela sam tražiti posao, ali mi je jezička barijera stvarala poteškoće, iako sam željela učiti. Nemam ni opciju čuvanja djece za moga sina, pa mogu tražiti samo poslove na pola radnog vremena. Iako mi je supsidijarna zaštita dala određena prava, i dalje se ne mogu spojiti s porodicom. Moja majka je bolesna i još je u Iranu, gdje nije sigurno, ali je ne mogu dovesti ovamo. Voljela bih pokrenuti posao s odjećom, ali zbog nemogućnost putovanja i birokratske procedure osjećam se zarobljeno.”[1]

Tražioci azila i izbjeglice koji su učestvovali u konsultacijama identifikovali su više izazova koji otežavaju njihovu lokalnu integraciju u Bosni i Hercegovini. Ove prepreke sprečavaju ekonomsku samostalnost, socijalnu uključenost i pristup osnovnim uslugama.

Izazovi

OGRANIČENO PRAVO NA ZAPOSLENJE Tražioci azila moraju čekati devet mjeseci od registracije svog zahtjeva za azil prije nego što mogu pristupiti tržištu rada. Osobe u izbjegličkoj situaciji (državljani Ukrajine s privremenim boravkom iz humanitarnih razloga u Bosni i Hercegovini) nemaju pravo na rad, što dodatno povećava njihovu ekonomsku ranjivost.

TEŠKOĆE PRI OTVARANJU BANKOVNOG RAČUNA Tražioci azila nailaze na probleme pri otvaranju bankovnih računa, ključnih za zapošljavanje, jer banke ne prihvataju njihove kartone tražioca azila kao važeće identifikacijske dokumente.

"Banka mi kaže da karton tražioca azila nije dovoljan za otvaranje računa. To je ponižavajuće; samo pokušavam brinuti o sebi dok čekam odluku o statusu, ali ne mogu raspolagati ni vlastitim novcem."

OGRANIČENE MOGUĆNOSTI UČENJA Tražioci azila i izbjeglice teško dolaze do institucionalne podrške za učenje jezika i stručnu obuku. Zbog nedostatka državnog finansiranja, podrška je dostupna isključivo putem nevladinih i međunarodnih organizacija.

OGRANIČENJA STATUSA SUPSIDIJARNE ZAŠTITE Osobe pod supsidijarnom zaštitom ne mogu putovati jer nemaju putne isprave, ne mogu se ponovo spojiti s porodicom i nemaju pravo podnijeti zahtjev za naturalizaciju.

"Došla sam da pobjegnem od sukoba, ali sada ne mogu dovesti djecu da budu sa mnom. Sistem mi ne dozvoljava da se trajno nastanim pa sam zaglavljena između prošlosti i budućnosti."

SINDROM ZAVISNOSTI Tražioci azila zavise od vanjske pomoći i nemaju mogućnosti za samostalno izdržavanje, što neke navodi da odustanu od postupka azila i nastave sa svojim putovanjem. Za razliku od država članica EU i nekih zemalja u regionu, vlasti Bosne i Hercegovine nisu dodijelile status „Privremene zaštite“ državljanima Ukrajine koji bježe od rata, već su im odobrile privremeni boravak iz humanitarnih razloga, koji ne obezbjeđuje ista prava koje imaju druge izbjeglice (npr. pristup zdravstvenoj zaštiti i formalnom tržištu rada).

NEADEKVATAN SMJEŠTAJ Država ne pruža adekvatan i siguran individualni smještaj, osim kolektivnih kapaciteta poput tranzitnih, azilantskih i izbjegličkih centara. Slaba povezanost s lokalnim zajednicama dovodi do socijalne isključenosti.

NEDOSTATAK POMOĆI U BRIZI ZA DJECU Tražioci azila i izbjeglice ne primaju podršku za brigu o djeci, što samohrane roditelje spriječava da se zaposle i ekonomski integrišu; žene su posebno pogođene.

Preporuke

Održiva stambena rješenja: MLJPI treba razmotriti podršku inovativnim stambenim rješenjima za izbjeglice. MLJPI i lokalne administracije trebaju uskladiti propise o socijalnom stanovanju kako bi izbjeglice bile obuhvaćene kategorijom potencijalnih stanara. UNHCR treba razmotriti kratkoročnu novčanu pomoć za smještaj najugroženijih.

Izmjene zakonodavstva za bolju lokalnu integraciju: MSB, MLJPI i Ministarstvo civilnih poslova trebaju zajednički predstaviti put do naturalizacije, mogućnost dobijanja putnih isprava i spajanja porodice za osobe sa supsidijarnom zaštitom, kao i dodjelu JMB-a osobama pod supsidijarnom zaštitom. MSB treba skratiti devetomjesečni period čekanja na mogućnost zaključenja radnog ugovora za tražioce azila.

“Imam dobar posao, stan i volio bih dobiti državljanstvo Bosne i Hercegovine.”

Proširenje prava za osobe u izbjegličkoj situaciji: MSB treba pokrenuti inicijativu prema Vijeću ministara BiH za dodjelu statusa Privremene zaštite osobama u izbjegličkoj situaciji (ukrajinskim državljanima s privremenim humanitarnim boravkom) koje u BiH borave duže od godinu dana.

Državna strategija integracije: MLJPI treba voditi izradu nacionalne strategije integracije i osigurati sredstva za njenu provedbu, kako je predviđeno Državnom strategijom migracija i azila 2021– 2025. Baza podataka razvijena pri MLJPI-u treba se dijeliti s ostalim relevantnim ministarstvima. Vlasti moraju osigurati sistemska rješenja i finansiranje aktivnosti integracije – kursevi jezika, stručno osposobljavanje, podrška obrazovanju, pristup zapošljavanju, stanovanju, zdravstvenoj zaštiti, finansijska pomoć i ostala prava vezana za status.

"Sada kada sam naučila osnove jezika, otvaraju mi se nove mogućnosti za bolje zaposlenje. Profesorica sam informatike; možda mogu raditi s ukrajinskom djecom izbjeglicama, ali i s djecom iz lokalne zajednice."

Saradnja s bankama: MSB i MLJPI trebaju razmotriti saradnju s bankarskim sektorom kako bi tražioci azila i izbjeglice mogli otvarati račune u svrhu zaposlenja, primanja ograničenih novčanih naknada i novčane pomoći.

Saradnja s privatnim sektorom: UNHCR treba istražiti mogućnosti zapošljavanja tražilaca azila i izbjeglica u saradnji sa kompanijama.

“Ako dobijem posao, preseliću se u privatni smještaj i više neću biti ovisan o podršci koju sada primam u Privremenom prihvatnom centru.”

Promocija pozitivnih narativa o integraciji izbjeglica: UNHCR i partneri trebaju u medijima promovirati i dijeliti pozitivne priče o integraciji, prikazujući tražioce azila i izbjeglice kao vrijedne članove društva i potencijal za zajednicu.

"Ovo je sada naš drugi dom. Ovo je naše mjesto stanovanja. […] Ljudi ovdje imaju iskustvo rata i imaju humanost u sebi."

Uključivanje prisilno raseljene djece u sistem brige o djeci: MLJPI treba promovisati uključivanje izbjegličke djece u općinske programe sufinansiranja troškova brige o djeci, pod istim uslovima koji važe za djecu državljana Bosne i Hercegovine.

UNHCR Bosna i Hercegovina
bsnsa@unhcr.org
UNITIC zgrada, Fra Fra Anđela Zvizdovića 1,
71000 Sarajevo

www.unhcr.org